

International Science Group

ISG-KONF.COM

XXVII

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE "MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC
RESEARCH AND INNOVATION"**

Amsterdam, Netherlands

May 25 – 28, 2021

ISBN 978-1-63848-662-6

DOI 10.46299/ISG.2021.I.XXVII

MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC RESEARCH AND INNOVATION

Abstracts of XXVII International Scientific and Practical Conference

Amsterdam, Netherlands
May 25 – 28, 2021

UDC 01.1

The XXVII International Science Conference «Multidisciplinary academic research and innovation», May 25 – 28, 2021, Amsterdam, Netherlands. 839 p.

ISBN - 978-1-63848-662-6

DOI - 10.46299/ISG.2021.I.XXVII

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D. (Economics), specialty: 08.00.04 "Economics and management of enterprises (by type of economic activity)"

TABLE OF CONTENTS

ADVERTISING		
1.	Fedushko S., Kolos S. ВИЯВЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОСУВАННЯ В FACEBOOK НА ПРИКЛАДІ БРЕНДУ "MEET THE UKRAINIANS"	23
AGRICULTURAL SCIENCES		
2.	Karunskyi A., Voietska O., Makarynska A. THE TOMATO SHOOTS IN PIG BREEDING	28
3.	Poleva J. USE OF ECOLOGICAL-ANALYTICAL MONITORING METHODS IN THE STUDY OF THE AQUACULTURE DISCIPLINE OF ARTIFICIAL WATERS	33
4.	Воропай Г.В., Молеца Н.Б. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ДОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ ВРОЖАЙНОСТІ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР НА ОСУШУВАНИХ ЗЕМЛЯХ В ЗОНІ ПІВНІЧНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	35
ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
5.	Вишневський Д.С. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ РІВНІ	45
6.	Охтень І.О. ВПЛИВ ПОЧАТКОВИХ НЕДОСКОНАЛОСТЕЙ ФОРМИ НА СТІЙКІСТЬ ТОНКОСТІННИХ СТЕРЖНІВ	47
7.	Савенко В.І., Нестеренко І.С., Шатрова І.А., Демидова О.О., Клюєва В.В. ОСНОВА РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА- ДІЛОВА ДОСКОНАЛІСТЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗА ПІДТРИМКИ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУТІВ	49
8.	Султанаев К.Т., Алшоразов Д.М. ХИМИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ ПРИ НАГРЕВАНИИ ИСХОДНОГО СЫРЬЯ ДЛЯ КЕРАМИЧЕСКОЙ ЧЕРЕПИЦЫ	57

9.	Султанаев К.Т., Алшоразов Д.М. РАЗРАБОТКА СОСТАВОВ И ТЕХНОЛОГИЯ ФРИТТОВАННЫХ ГЛАЗУРЕЙ	62
BIOLOGICAL SCIENCES		
10.	Sokolov T., Pet'ko L. "NEW LOOK" AND CHRISTIAN DIOR'S ROSES	68
11.	Pasichnyk S., Kravchuk K., Suietska K., Khodanitska O. LIPASES IN THE SEEDS OF OIL CULTURES	83
12.	Sverdrup A.E., Frolova L.L. BIOINDICATORS OF KABAN LAKES IDENTIFIED BY MARKER GENE 16S RRNA CYANOBACTERIA	85
13.	Yorkina N., Cherniak Y. LICHENOINDICATION ASSESSMENT OF THE STATE OF URBAN ECOSYSTEM OF MELITOPOL	87
14.	Василенко К.А., Поліщук В.Ю. ВАКЦИНИ НА ОСНОВІ РНК У ЛІКУВАННІ РАКУ	91
15.	Рибалка І.О., Вергелес Ю.І. ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ НАСАДЖЕНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД МІСТ ТА СЕЛИЩ УКРАЇНИ	93
CHEMICAL SCIENCES		
16.	Niyazbekova A.B., Salimova D.K. ELECTROCHEMICAL STUDIES OF MODEL SOLUTIONS OF RESERVOIR WATER IN THE PRESENCE OF PHOSPHATE- CONTAINING INHIBITORS	96
17.	Tangarikov N.S., Turabdjanov S.M., Mamadiyorova S.I., Хасилов І.Н. НЕКОТОРЫЕ МЕТОДЫ ПОЛУЧЕНИЯ АЦЕТАЛЬДЕГИДА И АЦЕТОНА	102
18.	Tangarikov N.S., Turabdjanov S.M., Kadirov S.M., Jurakulov M.M., СИНТЕЗ ПИРИДИНОВ ИЗ ФЕНИЛАЦЕТИЛЕНА И АММИАКА	105

19.	Tangarikov N.S., Sayitova N.N., Sayitova S.N., Sattorova G.Y. ПИЛЛА ҚУРТИ ЧИКИНДИЛАРИНИНГ УМУМИЙ ХАРАКТЕРИСТИКАСИ ВА УЛАРНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШ СОХАЛАРИ	109
20.	Левашов Д.В., Старчикова І.Л., Горячий В.Д., Шемчук Л.А. ДОСЛІДЖЕННЯ БУДОВИ ЕСТЕРІВ 4-ГІДРОКСИ-2-ОКСО-6-R- ЦИКЛОГЕКСЕН-2-КАРБОНОВОЇ КИСЛОТИ	112
ECONOMIC SCIENCES		
21.	Kostyshyn O. FORECASTING THE DEVELOPMENT OF RURAL CREDIT COOPERATION IN UKRAINE	116
22.	Kudrin D., Mohylova A. MODERN INTERNET MARKETING TOOLS	119
23.	Бураков Д.Ф. МОДЕЛЬ ОЦІНКИ КАПІТАЛЬНИХ АКТИВІВ (САРМ)	121
24.	Василишина Л.М. МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ	126
25.	Гайдуков М.О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	131
26.	Гладинець Н.І. ПРОБЛЕМИ НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ В УПРАВЛІННІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	133
27.	Кватернюк А.О. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РОСЛИННИЦЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ EUROPEAN GREEN DEAL	138
28.	Король А.А. ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА В АГРАРНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	141

29.	Кучмій І.А. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОЛІГОПОЛІСТИЧНОГО РИНКУ	145
30.	Майбородюк К.С. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	149
31.	Небога Т.В., Магац Н.С. КЛАСТЕРИ ЯК «ДРАЙВЕРИ» ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	153
32.	Ніс С.С.В., Белова Т.Г. ОМНІКАНАЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РОЗВИТКУ E-COMMERCE	158
33.	Поліщук О.Ю. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ БІДНОСТІ НАСЕЛЕННЯ	162
34.	Сагун А., Келлер Ю. ОБЛІКОВИЙ ПРОЦЕС ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ У ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ	165
35.	Фокша К.С. МЕТОДИКА РАСЧЕТА ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЕКТА СТРОИТЕЛЬСТВА ОБЪЕКТА НЕДВИЖИМОСТИ	168
36.	Штурма В.С., Романишин В.О. СУЧАСНИЙ СТАН ЕМІСІЇ КОРПОРАТИВНИХ ОБЛІГАЦІЙ В УКРАЇНІ	170
GEOGRAPHICAL SCIENCE		
37.	Popovych N. DECENTRALIZATION IN UKRAINE: REALITIES AND PROSPECTS	173
HISTORICAL SCIENCES		
38.	Kostyleva S. DISSOLUTION OF PRINTED MEDIA AS AN ELEMENT OF DEMOCRATIZATION OF THE NEWEST UKRAINE (1991–2013)	176

39.	Kovalskyi B. HISTORICAL FEATURES AND PATTERNS OF REVIVAL OF THE UKRAINIAN NATIONAL STATE (1917–1921)	180
40.	Mykhailiuk V. UKRAINIAN-CANADIAN COOPERATION: PRIORITIES OF THE XXI CENTURY	184
41.	Mykhailiuk V. FORMATION OF THE FOUNDATIONS OF SOVIET IDEOLOGY AND ITS INFLUENCE ON THE DAILY LIFE OF THE POPULATION OF UKRAINE (1920S)	186
42.	Піскіжова В.В. ДО ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ГРЕЦЬКОЇ ІММІГРАЦІЇ НА УКРАЇНСЬКІ ТЕРЕНИ	188
LEGAL SCIENCES		
43.	Анісімова М.Ф. ПРАВО НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ЦІННОСТЕЙ ЄС ТА ЙОГО ОБМЕЖЕННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	192
44.	Толкачова І.А., Птиця Д.Є. СУДОВА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	197
45.	Бугайчук К.Л. ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ	199
46.	Лук'янчук Н.М. ПОНЯТТЯ І ВИДИ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ, ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ	203
47.	Миткаленна А.Ю., Скуйбіда Х.Т., Хатнюк Н.С. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ НАДАННЯ ІНЖИРІНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	206
48.	Повпа О.В. ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПОБУТОВОГО ПІДРЯДУ	211

49.	Підгірний В.В., Савенко В.П. ОКРЕМІ АСПЕКТИ КВАЛІФІКАЦІЇ ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ	213
50.	Турияниця В.В. ВИДИ ЕВТАНАЗІЇ: ПОПОВНЕННЯ ПРАВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ ПРАВ ТА СТАН ПРОБЛЕМИ В УКРАЇНІ	216
51.	Чачава Ю.В., Устинова І.П. ПИТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ	221
52.	Шевченко А.Є., Кожевнікова А.С. НОВА ПОЛІТИКА ДЕОКУПАЦІЇ І РЕІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	224
53.	Porokhovata E. THE FOURTH GENERATION OF HUMAN RIGHTS: AN ESSENTIAL CHARACTERISTIC	227
MANAGEMENT, MARKETING		
54.	Мищенко В.А., Иноятов Д. СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ	229
55.	Voronina A., Turoboiska-Marhulian E., Shtym O. WAYS TO IMPROVE THE QUALITY OF MANAGEMENT WORK IN AN INDUSTRIAL ENTERPRISE	233
56.	Артюшенко О.В., Харченко Т.О. ДІДЖИТАЛ-МАРКЕТИНГ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЧНОЇ КРИЗИ	237
57.	Дронова-Вартанян І.В., Дронов М.Є. ПІДГОТОВКА СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В МАРКЕТИНГУ	240
58.	Капітун І.В., Шатровський І.В. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ	242
59.	Кузьменко С.В. ЛОГІСТИЧНІ СТРАТЕГІЇ В СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ	249

60.	Смордінова М.В., Теслицький А.А., Канцур І.Г. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	252
MEDICAL SCIENCES		
61.	Lenihevych A. RELATIONSHIP BETWEEN GENERALIZED PARODONTITIS AND DIABETES MELLITUS TYPE 2	254
62.	Kaniura O., Skrypnyk I., Krymovskyy K. FEATURES OF ORTHODONTIC TREATMENT DURING MIXED DENTITION STAGE	256
63.	Kuchuk O., Hryhoriak A., Petrovska N., Maltseva L., Kuchuk N. KÉRATITE HERPÉTIQUE ET CERTAINES CARACTÉRISTIQUES DE SON ÉVOLUTION CLINIQUE	258
64.	Liabakh A., Kucher I. COMPARATIVE EVALUATION OF AOFAS, AAOS –FAM AND OMAS SCALES IN ANKLE SURGERY	261
65.	Rushay A., Skiba V., Lisaichuk Y., Martinchuk A., Baida M. ХАРАКТЕРИСТИКА НАРУШЕНЬ В ПОРАЖЕНОМ СЕГМЕНТЕ У БОЛЬНЫХ С НЕСРАЩЕНИЯМИ КОСТЕЙ ГОЛЕНИ	264
66.	Slonetskyi B., Tutchenko M., Kotsiubenko V., Besedinsky M., Verbytskyi I. FEATURES OF THE COURSE OF HERNIOPLASTY IN PATIENTS WHO UNDERWENT SURGERY FOR INCARCERATED INGUINAL HERNIAS	270
67.	Али-Заде С.Г., Холматов П.К., Мирзокандова А.К. ОСНОВНЫЕ АСПЕКТЫ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ ПИЩЕВОДНО-ЖЕЛУДОЧНЫХ КРОВОТЕЧЕНИЙ ПРИ ПОРТАЛЬНОЙ ГИПЕРТЕНЗИИ	273
68.	Геворгян С.А., Тесленко О.А. ВЕГЕТАТИВНЫЕ НАРУШЕНИЯ ПРИ ХРОНИЧЕСКОЙ АЛКОГОЛЬНОЙ ЭНЦЕФАЛОПАТИИ	276

69.	Друпп Ю.Г., Слюсарев О.А., Ракша-Слюсарева О., Никонюк Т.Р., Ковалюк Т.В. ВПЛИВ ГОРМОНАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ НА ПОКАЗНИКИ ГОМЕОСТАЗУ БЛИХ ЩУРІВ ПРИ ОВАРІАЛЬНІЙ НЕДОСТАТОСТІ	280
70.	Кравчук І.В., Курташ Н.Я., Ласитчук О.М. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ ВАГІТНИХ З ПРОЯВАМИ ГРЗ, ГРИПУ	285
71.	Маринчина І.М., Трач О.М. ПРЕЕКЛАМПСІЯ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА В СУЧАСНОМУ АКУШЕРСТВІ	288
72.	Орос М.М., Жупан А.Є. СОН ТА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ЯКИЙ ВЗАЄМОВПЛИВ?	292
73.	Рейзвих О.Э., Сухомейло Д.А., Липатова И.Т., Сухомейло К.А. СТОМАТОЛОГИЧЕСКИЙ СТАТУС 12-ЛЕТНИХ ДЕТЕЙ ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ	297
74.	Речкіна О.О., Стриж В.О., Руденко С.М. ПОРІВНЯННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ БРОНХОДИЛЯТАЦІЙНИХ ПРОБ З РІЗНИМИ БРОНХОЛІТИКАМИ У ПІДЛІТКІВ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ	302
75.	Салимов Д.С., Али-Заде С.Г., Холматов П.К., Умари А.Р. СПАЕЧНАЯ ТОНКОКИШЕЧНАЯ НЕПРОХОДИМОСТЬ	305
76.	Слинько Є.І., Деркач Ю.В., Проценко В.В., Солоніцин Є.О., Коноваленко В.Ф. РЕЗУЛЬТАТИ ЛІКУВАННЯ ХОРДОМИ КРИЖІВ	308
77.	Совтисік Д.Д., Мамонов А.С., Скорейко М.В. ВИКОРИСТАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАХВОРЮВАННОСТІ ШКОЛЯРІВ	310
78.	Сулейменов Е.М. АНАЛИЗ МОНОПОЛИЙ НА РЫНКЕ МЕДУСЛУГ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННУЮ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК	314

79.	Сулим Ю.В., Петришин О.А. ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ МЕТРОНІДАЗОЛУ У ЛІКУВАННІ ПАРОДОНТИТІВ	323
80.	Тесленко О.А., Шарашидзе А.Г. КАЧЕСТВО ЖИЗНИ ПАЦИЕНТОВ С БОЛЕВЫМ СИНДРОМОМ И ДИСФАГИЕЙ	326
81.	Удод О.А., Костенко Р.С. ДОСЛІДЖЕННЯ РУЙНІВНОГО НАВАНТАЖЕННЯ КЕРАМІЧНИХ ВКЛАДОК	335
82.	Цитовський М.Н. МОРФОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ БУДОВИ СТІНКИ АОРТИ ТА ЛАНОК ЇЇ ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА В НОРМІ І НА РАННІХ ТЕРМІНАХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	338
83.	Чабан Т.В., Бочаров В.М., Тюпа В.В., Кузьмина А.В. ПЕРЕКИСНОЕ ОКИСЛЕНИЕ ЛИПИДОВ И АНТИОКСИДАНТНАЯ СИСТЕМА У БОЛЬНЫХ САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ ПРИ COVID – 19	343
PEDAGOGICAL SCIENCES		
84.	Непомнящий О.В., Бичихин Ю.І., Серий О.А., Юденко О.В. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОРСЬКОЇ ПРОГРАМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ-ЗВ'ЯКІВЦІВ 1 КУРСУ ВВНЗ	347
85.	Самойленко О.В., Єщенко Г.Л. ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ЛАТИНСЬКА МОВА» В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	355
86.	Otarova T.N. DIGITAL EDUCATION: A MATRIX OF OPPORTUNITIES	359
87.	Shkriba Y., Salyuk M. LOCAL HISTORY APPROACH DURING THE STUDYING THE SUBJECT «GEOGRAPHY» AT SCHOOL	362

88.	Zaika L., Tymoshenko R. BASIC PRINCIPLES OF USING SIMULATION TECHNOLOGY IN SYSTEM OF POSTGRADUATE EDUCATION OF MILITARY SPECIALISTS	365
89.	Амангелдин А.А. АҚПАРАТТЫҚ-КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ҚҰРАЛДАРЫ	368
90.	Артеменко А.І. ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	375
91.	Березіна С.Б., Конотопец В.Є., Грибанова Л.О., Рейтерович А.С. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК ІННОВАЦІЯ В ПЕДАГОГІЦІ	378
92.	Білан Н.М. ОСОБЛИВОСТІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕХНІЧНИХ ЗВО	383
93.	Лукіяничук В. ОСОБЛИВОСТІ РУХОВОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ ПОСТАВИ	386
94.	Вінник Т.О., Золотопуп Н.М. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ Я У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	391
95.	Вінник Т.О., Максимова К.В. УМОВИ АДАПТАЦІЇ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	399
96.	Вінник Т.О., Янчук В.О. РОЗВИТОК РОЗУМОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ НИМИ КАЗОК ТА ФАНТАСТИЧНИХ ІСТОРІЙ	408
97.	Гаврило О.І. ПЕДАГОГИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ВЗІРЕЦЬ ЕКОЛОГОДОЦІЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДЛЯ ДІТЕЙ	414

98.	Данилюк В.О. КОМУНІКАТИВНА СПРЯМОВАНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТУРИЗМ»	416
99.	Ерсултанова Г.С. СТАТИСТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИЗМЕРЕНИЙ	420
100.	Колікова Т.Г., Печкурова Л.В. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ В ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД	429
101.	Лехніцька С.І., Дубовенко З.О. ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗІ СТУДЕНТАМИ ІНОЗЕМЦЯМИ НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ	433
102.	Личман А.С. ФОРМУВАННЯ ПОЧУТТЄВОЇ СФЕРИ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ СПІЛКУВАННЯ З ПРИРОДОЮ	437
103.	Машкіна Л. ПЕДАГОГІКА В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	442
104.	Мироненко І.А., Баярко Н.В., Левчук Н.В., Нікітченко Л.О. ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ	448
105.	Мозолев О.М. КРИТЕРІЇ РОЗВИТКУ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СФЕРІ ТУРИЗМУ, ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	453
106.	Мілевська О.П. СПЕЦИФІКА ЗАСВОЄННЯ ДІЄСЛІВНОЇ СЕМАНТИКИ ДІТЬМИ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ	459
107.	Олефір А.П. ЛЕКСИЧНІ ОДИНИЦІ ДОТИЧНІ ДО АВТЕНТИЧНОГО МУЛЬФІЛЬМУ «СОСО»	464

108.	Смаковський Ю.В. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ» МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	466
109.	Тодорова В.Г., Танклевський Г.Ю. УДОСКОНАЛЕННЯ СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ АТЛЕТИЧНОЇ ГІМНАСТИКИ	469
110.	Тодорова В.Г., Ярош Я.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕТАПУ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ У ХУДОЖНІЙ ГІМНАСТИЦІ	474
111.	Храмова О.Ю., Лубышев Е.А. КОРРЕЛЯЦІЯ СДАЧИ НАСЕЛЕНИЕМ НОРМ ВФСК ГТО И ВАЖНЕЙШИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	479
112.	Чайка О.В., Циба А.А. ВЕБ-КВЕСТ ЯК СУЧАСНА ТА ПРОДУКТИВНА ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ У ВНЗ	488
113.	Шостак У.В. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ ТА ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	490
114.	Шулигіна Р.А. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ: КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ВИМІР	494
PHILOLOGICAL SCIENCES		
115.	Alizade A.U.A.A. THE ROLE OF THE WORD IN THE POEM OF NIZAMI "SEVEN BEAUTIES"	498
116.	Bykova A. SATYRA W POWIEŚCI DWANAŚCIE KRZESEŁ ILFA I PETROWA	503
117.	Loshchynova I. INTERACTIVE METHODS OF TEACHING UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE	508

118.	Romaniuk O. EFFECT OF FEMALE VERBAL BEHAVIOUR ON FIRST IMPRESSION OUTCOME: BINARY LOGIT MODEL	510
119.	Sokol M., Petryshyna O., Horenko I. CONCEPTUAL METAPHORA AS THE WAY OF TRANSMITTING NEW ASSOCIATIVE AND FIGURATIVE CONNECTIONS AND ITS TRADITIONAL ACTUALIZATION	513
120.	Tryfonova Y. AGE AND CRITICAL PERIOD HYPOTHESIS	515
121.	Кандюк-Лебідь С.В. СИСТЕМА ПЕРСОНАЖІВ ТА ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ ОБРАЗІВ МЕМУАРНОГО ТЕКСТУ ПОЧАТКУ ХІХ СТОЛІТТЯ	518
122.	Карипбаев Ж.Т. АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫ ТУЫНДЫЛАРЫНЫҢ ӘДЕБИ КАНОНҒА АЙНАЛУ МӘСЕЛЕСІ	522
123.	Костецька З.А., Покровська І.Л. КЛІШЕ ТА СТАЛІ ВИРАЗИ МОВИ ДОКУМЕНТІВ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВОГО СТИЛЮ СУЧАСНОЇ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ	527
124.	Кравцова Ю.В. НАПРАВЛЕНИЯ И ПРИНЦИПЫ МЕТАФОРИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКОГРАФИИ	530
125.	Поліщук А.В., Доценко Є.А. ВИКОРИСТАННЯ ГРАМАТИЧНИХ І ЛЕКСИЧНИХ ЗАМІН ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ІНФІНІТИВНОГО ЗВОРОТУ «СКЛАДНИЙ ПІДМЕТ» В НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	536
126.	Серякова І.І. НЕВЕРБАЛЬНИЙ СЕМІОЗИС У ДИСКУРСІ	539
127.	Царик О.В., Маковецька-Гудзь Ю.А.В. АРХАЇЗМИ, ІСТОРИЗМИ ТА НЕОЛОГІЗМИ У ДІЛОВОМУ МОВЛЕННІ	542

PHILOSOPHICAL SCIENCES		
128.	Лисакова І. РЕКОНСТРУКЦІЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ В РУСЛІ КУЛЬТУРНИХ ІНДУСТРІЙ: ФІЛОСОФСЬКО- АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	546
129.	Пернебек Қ.Ә. «САХИХ ХАДИС ҚАБЫЛДАУДА ҒАЛЫМДАРДЫҢ ҚОЙҒАН ШАРТТАРЫ»	551
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
130.	Holotiuk P. 2 AXES ROTATION DEFINED BY CORRESPONDING AXES	555
POLITICAL SCIENCE		
131.	Shubitidze V., Davitashvili O., Japharidze E. PUTIN'S RUSSIA: A THIRDLY BACK TURNED TO THE WEST	557
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
132.	Єременко Л.В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ МАЛОЇ ГРУПИ	561
133.	Babiak O. FEATURES OF EMOTIONAL INTELLIGENCE IN STUDENTS WITH INTELLECTUAL DISABILITIES	566
134.	Великий В.М. СТАВЛЕННЯ ДО ПОТЕРПІЛОГО ВІД ЗЛОЧИНУ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА	569
135.	Козира П.В. ЗМІНА ОБСТАНОВКИ – ЯК ОДИН ІЗ АТРИБУТІВ БОРОТЬБИ З ЗАЛЕЖНІСТЮ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ	572
136.	Корж Л.Б. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАНЬ, СПРИЙНЯТТЯ ТА ПАМ'ЯТІ ДІТЕЙ ПРО БОЛЮЧІ МЕДИЧНІ ПРОЦЕДУРИ	574

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ МАЛОЇ ГРУПИ

Єременко Лариса В'ячеславівна

к.психол.н., старший викладач кафедри
суспільно-гуманітарних наук,

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

Малі групи - виробничі, навчальні, сімейні, спортивні, терапевтичні, тренінгові — привертають до себе підвищену увагу фахівців різних дисциплін, що обумовлено їх значною роллю в житті суспільства, організації та конкретної людини. З кінця XIX ст. і по теперішній час проведено колосальну кількість теоретичних, експериментальних і прикладних досліджень в галузі малих груп. Особливе значення мають напрацьовані теоретичні підходи до дослідження малих груп.

Сьогодні існує близько 20 теорій малої групи, більшість з яких розроблено зарубіжною соціальною психологією: мережева теорія [1; 2], тривимірна теорія міжособистісної поведінки [3], теорія взаємозалежності [4], теорія взаємного інтересу і колективної дії [5; 6], теорія соціального порівняння [7], теорія соціальної ідентичності [8; 9], теорія структурованості [10], теорія складних систем [11], теорія діяльнісного опосередкування міжособистісних відносин [12; 13] і т. ін. У кожній з них виділяється свій специфічний дослідницький предмет, коло досліджуваних феноменів, понятійний апарат. Крім переваг кожна теорія має певні обмеження. Більш того, більшість з них не володіє такими широкими концептуальними межами, які дозволяли б охоплювати і пояснювати широкий спектр групових феноменів і процесів. У даній статті розглядається мікрогрупова теорія [14], яка розроблена на основі двох методологічних напрямків: системного підходу і діалектики, що дозволяє описувати групу як систему в будові і динаміці. Головна ідея теорії - аналіз групових та індивідуальних феноменів і процесів крізь призму неформальних підгруп (мікрогруп) і не включених до них членів, з яких складається група. Тобто прояв феноменів групи в цілому (згуртованість, довіра, конфлікти та ін.) визначається соціально-психологічними характеристиками підгруп і взаємовідносинами між ними, а феноменів активності особистості (адаптація, статус, ролі та ін.) — позицією індивіда в контексті включеності/невключеності в підгрупу. Крім того, теорія орієнтована на аналіз самих підгруп в контексті всієї групи і зовнішніх умов її життєдіяльності. Причому вона не обмежується аналізом якоїсь однієї характеристики підгрупи, а бере до уваги потребово-мотиваційний, соціально-перцептивний і поведінковий аспекти внутрішньої і зовнішньої активності підгруп.

Звернення до неформальних підгруп обумовлено тим, що вони виникають і відіграють велику роль в різних типах малих груп, чи то вищі ешелони влади або трудові колективи, групи дошкільнят або навчальні групи, сім'ї або психотерапевтичні групи, військові підрозділи або групи ув'язнених і т. ін. Вивчення групової активності в контексті неформальних підгруп дозволяє кількісно і якісно розширити межі аналітичної перспективи за рахунок:

- охоплення всіх рівнів групової активності («група», «підгрупа», «індивід»);

- переосмислення і розширення кількості між- і внутрішньорівневих зв'язків, що підлягають вивченню («підгрупа-підгрупа», «підгрупа-індивід», «підгрупа-група» та ін.);

- виділення підгрупи з усіма її зв'язками як предмета дослідження і як одиниці аналізу процесів і феноменів групи. На основі цього з'являється можливість співвіднести між собою всі три рівні групової активності - індивід, підгрупа, група. Більш повно осмислити кожен з них окремо і у взаємозв'язку, а також оцінити в цілому зовнішню і внутрішню активність групи.

Ключові поняття теорії

Мала контактна група – спільність людей за будь-якою соціальною або психологічною ознакою, життєдіяльність якої має різні режими, представлені активністю окремих індивідів, неформальних підгруп і групи в цілому з усіма їх зв'язками.

Неформальна підгрупа – це сукупність членів групи, об'єднаних на підставі одного або декількох психологічних узагальнених і значущих для них ознак на даний час в порівнянні з іншими членами групи. Включений у підгрупу індивід — член групи, активність і статус якого визначається не тільки його особистісними інтенціями (індивідуальними потребами, мотивами, цілями) або приналежністю до групи в цілому, але частіше його приналежністю до якоїсь підгрупи.

Не включений в підгрупу член (самостійний) – член групи, активність і статус якого визначається його особистісними інтенціями і якостями, приналежністю до групи в цілому або орієнтацією на якусь підгрупу.

Соціально-психологічна структура групи – неформальні підгрупи і не включені в них члени, які знаходяться в певних стосунках один до одного і до групи в цілому.

Протиріччя – універсальне джерело самозміни малої групи, неформальної підгрупи і індивіда, так як вони ініціюють і інтенсифікують внутрішньогрупові і міжгрупові взаємодії, соціально-перцептивні і афективні процеси.

Групова динаміка – зміна всієї соціально-психологічної структури групи або окремих її компонентів, тобто утворення, зміна, руйнування підгруп і їх зовнішніх зв'язків. Термін «групова динаміка» одночасно охоплює поняття «функціонування» та «розвиток». Функціонування групи передбачає зміни в кількості і складі підгруп, їх функціях, внутрішніх і зовнішніх зв'язках. Розвиток пов'язаний з підвищенням або зниженням: а) складності групи, що виражається в збільшенні-зменшенні кількості підгруп, зв'язків між підгрупами і функцій підгруп по відношенню до групи; б) групової ефективності.

Типи неформальних підгруп

У малих групах виникають різні типи неформальних підгруп. Залежно від перспективи активності є ситуативні і відносно стійкі підгрупи. Ситуативні підгрупи виникають для вирішення конкретної тактичної задачі, що передбачає обмежену в часі і просторі активність. Відносно стійкі підгрупи утворюються на основі стратегічних намірів членів даної групи або у зв'язку з їх постійною діяльністю та умовами перебування в групі.

Залежно від мотивації об'єднання, вектора активності і особливостей відносин членів підгрупи можуть бути інструментальними і соціо-емоційними. Виникнення і активність підгруп інструментального типу детерміновано індивідуальними прагматичними цілями членів і метою групової діяльності. В основі утворення і життєдіяльності підгруп соціо-емоційного типу знаходиться атракція, симпатія, і головне завдання членів таких підгруп полягає в підтримці хороших відносин.

Підгрупи можуть бути децентралізованими і централізованими в залежності від способів зв'язків членів всередині них. У децентралізованій підгрупі всі члени мають схожість хоча б за однією базовою для них ознакою. У централізованій підгрупі є спільність членів з одним-двома індивідами, а через них — кожного з усіма іншими членами підгрупи. Багато підгруп виникають, функціонують і розвиваються не на одному, а на декількох підставах.

Причини виникнення неформальних підгруп

Об'єднання членів групи у підгрупи пов'язане із загостренням протиріч, коли група в цілому не здатна реалізовувати ті чи інші функції щодо індивідуальних цілей і потреб її членів. Тому підгрупи приймають на себе ті функції відносно до індивідів, які традиційно приписуються групі в цілому. Це стосується як формальних, так і неформальних груп. Більш того, в більшості створених суспільством інституалізованих малих груп люди об'єднуються на основі соціальних, формальних і обмежених за кількістю ознак (наприклад, найменування і просторові межі групи, мета діяльності). Такі ознаки часто не забезпечують формування групи як стійкої психологічної спільності, оскільки об'єктивно не відображають широкий спектр індивідуальних цілей і мотивів членів групи. Це призводить до загострення протиріччя і посилення процесів об'єднання індивідів у підгрупи.

Функції неформальних підгруп

Неформальна підгрупа виконує функції відносно як до своїх членів, так і до малої групи. Відносно своїх членів підгрупа реалізує такі функції: інформування, надання підтримки в здійсненні індивідуальних цілей, забезпечення реалізації індивідами їх соціальних потреб, безпеки всередині малої групи, адаптуючу і нормативну функції. Відносно групи підгрупа може реалізовувати функції впорядкування і стабілізації групової активності, здійснення групової діяльності (діяльність здійснюється не через всю групу, а через підгрупи, що сприяє зменшенню мотиваційних і координаційних втрат), організації та координації активності групи, нормативну функцію.

При інтенсифікації дезінтегративної взаємодії групи із зовнішнім соціальним контекстом (наприклад, конфлікт з іншою групою) посилюється функція групи щодо забезпечення безпеки своїх членів.

Активність неформальних підгруп та індивіда

Внутрішньогрупова активність - це активність підгруп і не включених до них членів, взаємодія між ними. Причому взаємодія між підгрупами в групі за своїм змістом подібна взаємодії між групами. Поведінка представника відносно стійкої підгрупи в групі визначається соціально-психологічними характеристиками своєї підгрупи, а не тільки його індивідуально-психологічними особливостями. Як представник підгрупи він проявляє себе децентровано з погляду цілей, норм і цінностей своєї підгрупи, що найбільш очевидно у взаємодії з членами інших підгруп.

Мікрогрупова зумовленість соціальної поведінки людини може виходити за межі групи, якщо існує високий рівень її ідентичності зі своєю підгрупою. Поведінка людей, не включених в підгрупи, залежить від їх психологічних якостей або від орієнтації на конкретну підгрупу, або від приналежності до групи в цілому.

Поява нових теорій протягом всієї історії формування наукових уявлень в галузі малих груп була значним стимулом для активізації експериментальних і прикладних досліджень.

Література

1. Wasserman S., Faust K. Social network analysis. Cambridge, 1994.
2. White H. Identity and control: A structural theory of social action. Princeton. N. J., 1992.
3. Schutz W. C. FIROJB a three-dimensional theory of interpersonal behavior. N. Y., 1958.
4. Thibaut J. V., Kelley H. H. The social psychology of groups. N. Y., 1959.
5. Fulk J., Flanagin A. J., Kalman M. E., Monge P. R., Ryan T. Connective and communal public goods in interactive communication systems // Communication Theory. 1996. V. 6.
6. Monge P. R., Fulk J. K., Kalman M., Flanagin A. J., Parnassa C., Rumsey S. Production of collective action in alliance-based interorganizational communication and information systems // Organization Science. 1998. V. 9.
7. Андреева Г. М., Богомолова Н. Н., Петровская Л. А. Зарубежная социальная психология XX столетия: Теоретические подходы. М., 2001
8. Tajfel H., Turner J. An integrative theory of intergroup conflict // The Social psychology of intergroup relations / Eds. W. Austin, S. Worchel. Monterey, 1979.
9. Tajfel H., Turner J. The social identity theory of intergroup behaviour // Psychology of intergroup relations / Eds. S. Worchel, W. Austin. Chicago, 1986.
10. Poole M. S., Seibold D. R., McPhee R. D. The structuration of group decisions // Communication and group decision-making / Eds. R. Y. Hirokawa, M. S. Poole. C. A., 1996.
11. Arrow H. Stability, bistability, and instability in small group influence patterns // Journal of Personality and Social Psychology. 1997. V. 72.

12. Психологическая теория коллектива / Под ред. А. В. Петровского. М., 1979.
13. Єременко Л. В. Реалізація принципів і методів формування соціальної компетентності особистості в груповій тренінговій роботі // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г. Сковороди» : Зб. наук. праць – К.: Гнозис, 2013. – Дод. 2 до Вип. 31. – С. 397-403
14. Сидоренков А. В. Неформальные подгруппы в малой группе: социально-психологический анализ. Ростов н/Д, 2003.